
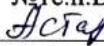

**Муниципальное казенное общеобразовательное учреждение
«Средняя общеобразовательная школа №1 им.М.Уммаева с.п.Верхняя Балкария»
Черекского муниципального района Кабардино-Балкарской Республики**

<p align="center">«Рассмотрено» Руководитель МО Ульбашева Р.М. Приказ №51 от 28.08.2024г.</p>	<p align="center">«Согласовано» Заместитель директора школы по УВР МКОУ «СОШ №1 с.п.В. Балкария» Газаева А. С. Приказ № 51 от 28.08.2024г.</p>	<p align="center">«Утверждено» Директор МКОУ «СОШ №1 с.п.В. Балкария» Темукуева Р.А. Приказ № 51 от 28.08.2024 г. </p>
---	---	--

Рабочая программа

учебного предмета «Родная литература (балкарская)»
для обучающихся 4 классов

**Учитель начальных классов
Темукуева Сакинат Рамазановна**

2024 – 2025 учебный год

**Пояснительная записка
к рабочей программе по балкарскому чтению в 4 классе**

Планирование составлено на основе программы по балкарскому языку и литературе для 4 класса. Автор: Ахаева Р.Р. – 2022г., с учётом учебного плана МКОУ СОШ с.п.Верхняя Балкария за 2024-2025 уч.год.

Рассчитан на общее количество часов за год - 34 час

Количество часов по учебному плану 1 ч в неделю.

УМК - Ахаева Р.Р. Нальчик «КБР-МЕДИА», «Эльбрус» 2022г

ТЁРТЮНЧЮ КЛАСС

ОКЪУУ БЛА БАЙЛАМЛЫ ТИЛНИ А ЙНЫТЫУ

(34 сагъат)

Б и л и м л е р и б л а у с т а л ы к ъ л а р ы :

- белгили темагъа керекли китапны табаргъа;

- ала окъугъан хар темадан келден билирге берилген чыгъармаланы магъаналары.

Окъуучула эте билирге тийишлидиле:

- текстни магъанасын ангылай, адабият тилде селешиюну мадарларын сакълай, бир минутха 75 – 85 сёзюню окъургъа;

- окъулгъанны баш магъанасын кеси аллына белгилерге;

- текстни кесеклерини магъана байламларын тохташдырыргъа;

- хапарны неда статьяны планын жарашдырыргъа;

- текстни баргъан ызын бузмай толу айтыргъа, кеси аллына жарашдыргъан план бла текстни сайлама жерлерин кысха айтыргъа;

- чыгъарманы жигитлерине кесини къарамын тохташдырыргъа;

- чыгъарманы тилин тинтирге: жигитни, табийгъатны ачыкълагъан сёлени табып, магъаналарына терен оюмлу къараргъа;

- тилни суратлау амалларын хайырлана, тыш кёрюмюн суратлагъан, оюмлагъан жерле къоша, жашауда болгъан неда кеси сынагъан затны юсюнден жигити айтхан формада хапарчыкъ къуараргъа;

- практикада суратлау чыгъарманы текстин илму-асламлы текстден айыра билирге;

- дерс китапны методика эм болушлукъ аппараты бла хайырланыргъа;

- сабий китапланы дайым окъургъа, аланы дерсден тышында селешгенде да хайырланыргъа.

КЛАССДА ОКЪУУ ЭМ БАЙЛАМЛЫ СЁЛЕШИМ

(34сагъат)

Окзулукъ тематика:

Халкъны келден чыгъармачылыгы – (2 сагъат)

Адабият жомакъла бла фантас хапарла – (2 сагъат)

Адет, кылыкъ, намыс – (7 сагъат)

Ата журтум – кез гинжим!-

– (3 сагъат)

Адам бла табийгъат – (5 сагъат)

Анам – мени жанымды.-

Уллу Ата журт уруш – (9 сагъат)

Мамырлыкъ макъамы - (9 сагъат)

Окъуу жылны биринчи жарымы

Окъугъаныны магъанасын ангылай, минутха 60 – 75 сёзню окъургъа. Ачыкъ ауаз бла, айтымланы интонацияларын сакълай, окъугъанына кесини къарамын интонация бла белгилей окъургъа.

Окъуу жылны экинчи жарымы

Орфоэпияны мадарларын сакълай, магъанасын ангылай, минутха 80 – 85 сёзню окъургъа.

Адабият жанрлары билирге. Аланы къайсы тюрлюсюн да, ичинден окъуп, магъанасын ангыларгъа, айтыргъа.

Чыгъарманы кеси аллына тап окъургъа хазырланыу.

Байламлы сёлешим

Окъугъаныны баш магъанасын кеси аллына белгилеу. Хапарны неда статьяны планын жарашдырыу. Кеси аллына жарашдыргъан план бла текстни магъанасын толу неда къысха айтыу. Текстден керекли жерлерин сайлап айта билиу. Берилген темагъа текстден материал жыйып айталыу.

Текстни магъанасын суратлау кесеклеге юлешуу. Чыгъарманы жигитлерини тиллерини энчиликлерин тенгешдириу, алай нек этгенлерини себебин ачыкълау.

Кесини жашауундан, сынамындан оюмлап, хапарчыкъ жарашдырыу. Окъуучулары сёз байлыкъларын дайым айнытыу.

Дерс китап бла ишлей билиу: дерс китапны башларына къарап, керекли затны табаргъа. Дерсликни методика эм жууапбер (справочный) аппаратны (соруулары, ишлери, кёргюзтмелери (сноска), абзацлары, д.а.к.)

Классдан тышында окъуу

Окъуллукъ материал: малкъар жазыучулары эм башха авторлары малкъар тилге чыгъармалары, бу классны сабийлери ангыларыкъ илму статьяла, кюн- кюнню сабий басма. Окъуллукъ тематика: классдан тышында окъургъа жарашдырылгъан китапда бериледи. Артда басмаланган сабий китапла да хар заманда устазны кёз туурасында болургъа керекдиле

**Ана тил.
4-чю класс.**

№	Темы	К-во часов	Дата план	Дата факт
	Халкъны кёлден чыгъармачылыгъы- (8 сагъат)			
	<i>Жомакъла бла ойберле</i>			
1	Жарлы бла жилян. Тюз адам.	1	08.09.	

2	Жюз гаккы. Бирликде – тирлик.	1	15.09.	
	Нарт таурухла.			
3	Нарт темирчи Дебетни туугъаны.	1	22.09.	
4	Ёрюзмекни тууъаны.	1	29.09.	
5	Къарашауайны къара сууу.	1	06.10.	
	Бёлляула			
6	Бёлляу – бёлляу, бёлейим.	1	13.10.	
7	Тилбуручла. Нарт сёзле. Элберле.	1	20.10.	
8	Окъуй келдик, не билдик?	1	27.10.	
	Адабият жомакъла бла фантаc хапарла – 3с.			
9	Къулийланы Къайсын «Жомакъ»	1	10.11.	
10	Томкъумаланы Жагъафар «Алдарбекни Чингиз-хан бла тюбешиюу», «Тенгизчи Алдарбек».	1	17.11.	
11	Окъуй келдик, не билдик?	1	24.11.	
	Адет,намыс, кылыкъ-6 с.			
12	Мёчюланы Кязим «Эл адамы», «Сабырлыкъ».	1	01.12.	
13	Семенланы Исмайыл «Тенгими Кавказгъа чакъыра»,»Нек жашайма?».	1	08.12.	
14	Зумакъулланы Танзиля «Таулу адетле»	1	15.12.	
15	Бабаланы Ибрахим «Ассалам,Хорлам тары!», Уянланы Оюс «Иги бла Аман», Байзуллаланы Алий «Рифма оюн»,	1	22.12.	
16	Созайланы Ахмат «Таулухычин», Мызыланы Исмайыл «Жауурун къалакъ», Отарланы Саид «Адамлыкъны сакъла»	1	29.12.	
17	Окъуй келдик, не билдик?	1	12.01.	
	Ата журтум – кёз гинжим! - 3 с.			
18	Зумакъулланы Танзиля «Ата журтум – Малкъарым», «Жырчы Омар».	1	19.01.	
19	Бабаланы Ибрахим «Туугъан жер эсингде эсе...», Отарланы Керим «Сенсе жапсарыу»	1	26.01	
20	Маммеланы Ибрагим «Кюлмегиз таула бла сёлешгеннге...», Моттайланы Светлана «Мен таулума», Хучиналаны Аныуар «Мени байлыгъым». Окъуй келдик, не билдик?	1	02.02.	
	Адам бла табийгъат- 6 с.			
21	Къулийланы Къайсын «Бспас эм махтау бу жерге...», Созайланы Ахмат «Атамы тереклери»	1	09.02.	

22	Толгърланы Зейтун «Ашырыу» («Акыгыранча» деген повестьден юзюк.	1	16.02.	
23	Мокъаланы Магомет «Чум бутакъчыкъ», Тёппеланы Алим «Кёз жашла жаргъан таш» («Сыйрат кёпюр» деген романдан юзюк.)	1	01.03	
24	Мусукаланы Сакинат «Табийгъатда къонакъда», «Жауун», «Бннам». Додуланы Аскер «Назы». Гулаланы Башир «Назычыкъла». Бегийланы Абдуллах «Къышны акъ жомагъы».	1	15.03.	
25.	Жулабланы Узейир «Къар юзюлсе», Бабаланы Сулейман «Танг», Ахматланы Люба «Терек тепсейди желде», Аппайланы Лариса «Мудах терек», «Уучу»	1	22.03.	
26	Окъуй келдик, не билдик ?	1	05.04	
	Анам – мени жанымды– (5 сагъат)			
27	Анам бла анамы тили. Къулийланы Къайсын «Адамла! Мен сизге жангыз игилик...». Зумакъулланы Танзиля «Ана тилимди жаным, диним да»	1	12.04	
28	Мокъаланы Магомет «Анам», Османланы Хыйса « Анамы урчугъу» Окъуй келдик, не билдик?	1	19.04.	
	Уллу Ата журт уруш.			
29	Къулийланы Къайсын «Бюгюн назмум тюзюдю урушну...», Отарланы Керим «Къуш», «Къарла агъарадыла»	1	26.04.	
30	Сабанчыланы Арипа «Тау къушу» -Байсолтанланы Алим анасына урушдан жазгъан къагъыты.	1	03.05	
31	Къулбайланы Алий «Биринчи таулу генерал», Батчаланы Мусса «Кююш Акка»	1	10.05	
32	Ёлмезланы Мурадин «Ётмекни багъасы», Маммеланы Ибрагим «Белгисиз солдат», Окъуй келдик, не билдик?	1	17.05.	
	Мамырлыкъны макъамы.			
33	Зумакъулланы Танзиля «Мамырлыкъны макъамы» («Тынгысыз жер» деген поэмадан юзюк.), «Жерни ёлмез макъамы».	1	22.05.	
34	Къулийланы Къайсын «Тереклени уруп, бюгюп...», Табакъсоуланы Мухтар «Тилек», «Бешик ишлейди аппа»	1	23.05.	
35	Окъуй келдик, не билдик?	1	24.05.	

